

GERMANOR

PERIÒDIC POPULAR AUTONOMISTA

SE PUBLICA ELS DIUMENGES

Malgrat, Diumenge 6 d' Octubre 1918

Dels treballs publicats en són responsables llurs autors

REDACCIO I ADMINISTRACIO:

CARRER DE MAHÓ, N.º 43. — MALGRAT

Tota la correspondència se dirigirà al Redactor en cap.
No's tornen els originals

PREUS DE SUBSCRIPCIO:

MALGRAT 0'35 pessetes mes
Espanya CINQ pessetes l'any
Estranger DEU

Anuncis i comunicats a preus convencionals.

Entorn de l'Assemblea

No cal dir que he llegit amb vivíssim interès l'article que publica en el darrer nombre de GERMANOR l'amic Colomer d'Arenys de Munt en el qual tracta de la meua actitud respecte a la projectada Assamblea d'Unió d'Esquerres del districte d'Arenys de Mar.

Aprecio com se mereixen la conseqüència política i la reconeguda noblesa del amic Colomer. Ell, com altres republicans de bona fè, s'ha condolgut moltes vegades de la migradesa de les forces republicanes en aquest districte i cercava la manera de vigoritzar-les encloent-les en el comú sentiment esquerrà que podia ajuntar totes les forces progressives d'aquesta comarca.

Per la mateixa raó i amb identics fins vaig acceptar jo la comanda que varen fer-me els republicans, però amb la salvetat de que jo treballaria per a que concorreguessin a l'Assemblea tots aquells matços de tendència lliberal no afiliats a partits republicans ja que considerava nul·la la eficàcia de l'Assemblea sense llur concurs. Aixís se convingué i jo baix portar a terme gestions laborioses, inicis de reconciliacions gaire bé impossibles, i posava tot el meu escàs prestigi a servei de la necessària concordia culpant-me jo mateix de l'aplaçament de l'Assamblea quan l'èxit no coronava els meus treballs.

Jo contava, si no amb la disciplina, amb la prudència, dels elements interessats en la sort de l'Assemblea. I contava que jo que visc allunyat de les dissensions locals de la veïna vila de Calella mereixeria el respecte de tots els demòcrates que coneixen la meua tasca desinteressada i que saben que si es funda amb la meua col·laboració una Agrupació Socialista no pot ésser amb cap més objecte que'l de defensar el programa del partit. A mes: hi ha per ventura cap altre camí per a portar a l'Unió d'Esquerres les varies distincions dels programes avençats que de lala prèvia organització i canalització per arribar a la gleva comú i constituir un bloc poderós?

La més sencilla consideració dels fets aconsellava mesura i prudència per a no comprometre una situació ja de si delicada i difícil. L'apassionament juvenil i la inexperiència no justifiquen errades de tanta importància. Jo me inclino a creure que hi ha hagut interès en fer estèrils els meus treballs per a lograr que jo me trovés sempre amb el dilema de que si uns hi assistien els altres no, i de que haguessim de començar la conjunció posant-nos vetos els uns als altres.

Ja sab l'amic Colomer que jo, com a bon demòcrata, no soc autoritari i que'm guardaré prou d'excomunicar a ningú. Però ha de sebre també que'ls insults que's dirigeixen publicament a una col·lectivitat tenen més importància que la local i que trascendeixen en tal forma que acabarien per matar l'Assemblea abans d'ésser convocada. I nosaltres no podem anar concienment a un fracàs manifest.

Es cert, com diu l'amic Colomer, que els únics que han desentonat han sigut els republi-

cans de Calella. Es cert que els altres 28 pobles del districte no s'han distingit no més que per una prudent reserva oferint alguns la seva col·laboració decidida. Jo'm sento al costat de tots ells i estic disposat a seguir treballant per la unió de tots. Si ell i els companys ho disposen, jo continuaré la tasca interrompuda, confiant que algun dia aquesta Joventut Republicana de Calella que tant podria fer en bé de la causa en aquella població compendrà que les seves energies i el seu esperit de lluita no s'han mantingut sempre al nivell que la virtualitat de l'acció deslliuradora reclama ja sigui per influències funestes, o per exaltacions imperdonables.

No més vull que consti una cosa: que jo no exclueixo a ningú i que únicament exposo els fets que motiven les meves resolucions. Amb companys com en Colomer i tots els demes que han seguit una actitud correctíssima, podem continuar el viatge; amb aquells que per qüestions personals o locals que ens abstenim de judicar malmenen la obra comú, ni una passa més.

M. SERRA I MORET

Pineda, 25 Septembre 1918.

Per l'èxit de l'Assemblea

Una idea per redemptora, per enlluernadora, que sigui, no tindrà adeptes si els seus apòstols no donguessin exemples de conseqüència i ambnegació, ni expliquessin o apliquessin les seves solucions amb oportunitat, fent-ne una idea de actualitat.

Els homes militants a la política tenen de ésser purs, ambnegats i els primers en complir els deures que se imposin, de no conèixer un polític aquestes inaludibles condicions el millor servei que pot fer és retirar-se.

La millor propaganda per el partit està en la actuació dels seus homes. Una actuació acertada és la millor arma per anular la força dels adversaris, puig que en farem de defensar un ideal emancipador si l'apliquem per entronitzar la tirania?... ¿qué en treurem de predicar i demanar bona administració si al tenir-la no administrem?

Fariem mil interrogacions assimilars a aquestes i totes ens dirien que les doctrines no se tenen de defensar solament amb la retòrica, sino que la essència està en defensar-les amb la pràctica.

Aquests concells se m'acuden a dirigir als assembleistes, no com a censura a ningú, puig de ningú tinc motius per censurar, sino com a toc de alerta per que és tant lo que voldria que triomfés l'assemblea, que poques me semblen les advertencies per que l'actuació futura de les esquerres de aquest districte sigui digna de imitar-se i prou forta per emancipar-se de l'actual feblesa.

SEBASTIÀ MONTAL

Aquest número ha sigut sotmés a la prèvia censura governativa.

Els petits periòdics

Als companys de lluita

RESUM

Ni ara ni abans ens ha guiat el propòsit d'aixecar una bandera, ni de formular un programa. Convençuts de que el camí emprès no era el millor, hem procurat cercar-ne un altre i hem ofert a la consideració del llegidor, una idea. Aquesta idea l'hem anada desenrotllant, no amb la pretensió d'imposar-la, sino tan sols d'exposar-la i realitzar el nostre propòsit, deixarem el lloc als qui estan autoritzats per a portar-la endevani, resumint emperó abans, en poques paraules, lo que hem dit en nombres anteriors.

* * *

Vista la marxa vacil·lanta dels petits periòdics deguda a llur migrada vitalitat, és imprescindible i urgent l'unio de aquells periòdics fent-ne un sol que pugui ésser l'orga de la joventut catalana. I tinguent en compte que els personalismes són l'únic obstacle poderós que se oposa a la susdita unió, és deure del bon català abdicar-ne, a fi de que el periòdic pugui realitzar l'enlairadíssima missió que li està encomenada.

Persistint la desunió no es logra altra cosa que crear odis i rencors, fent més fonda encara la separació que hi ha entre els diversos grups en que se fracciona la joventut i a cada illusió esveida, cada iniciativa malmesa, cada periòdic mort per manca de apoi, és un estigma més que cau damunt dels qui poguent evitar-ho prefereixen sacrificar llurs companys a deslliurar-se de un sentiment que els rebaixa i denigra.

Associació d'esforços, demanen aquells petits sers, assadollats de ideals però mancats de forces, fills del nostre amor a les lletres i a la terra en que nasquerem. L'associació no esclavitzava, no ofega les iniciatives, no va contra la lliure expansió dels sentiments, sino que els encamina, evitant que sien com el riu desbordat, que se emporta la terra feconda deixant en son lloc tan sols arena xorca.

Hem deixat caurer la llevor en el solc obert per la vostra pensa, volguts companys de lluita. Germinarà? El temps té la paraula; nosaltres acabarem recordant una frase de Ciceró: «Es propi de qualsevolga home l'errar; però solament ho és del neci perseverar en l'erro».

PALMERIN

TRIBUNA LLIURE

Intolerable xarcadisme

Tot interès, obra i treball que poguent ésser productiu resta en la bacanal de lo infructífer, deu excluir-se sa existència, o bé passar-se a redols de cal antiqüari. — MOURCET.

Amb la ploma destrelera perque no és esmudada; amb la satisfacció de desembarasar-me un nus del coll; amb la consciència ben neta i amb plena convicció del que faig sens valer-me de pseudonim vergonyós procediment de molts, que amagant la cara és creuen amb el deure de fins criticar lo incriticable i solament perque en sa manera de pensar no hi estan aclopatos els censurats, paso avui a fuetejar aquesta plaga de senyors Esteves que per vergonya i dissort resideixen en nostra vila.

Es cosa ben palpable que les cavil·lacions il·lusions i son...

venen en la pensa del qui menys pot realitzar-los, ja siguin aqueixos per millorament de la població, ja siguin per donar vida a la mateixa.

L'espectacle que ofereix des d'una sèrie d'anys la vila de Malgrat és del tot de doldre. Mentre veiem viles i d'altres que ja mai reuniran per molts defectes que tenen les bones qualitats i contorns que té la nostra, estan embelint-se i gaudint els treballs d'una manera envejable perquè els hi falten aimants de sa terra i homes que facin de negoci amb joc de molt capital, Malgrat om que per si mateix o enclou tot, sens alè de vida tot cloc-piu cloc-piu va sostenint-se, però sempre amb tendència defensiva al embelliment i al progrés, i tot perque aquesta sèrie de *senyors Esteves* els que deuriem d'ésser els precausors i els que venenters, se pasen la vida xorcadament prenent els més dels dies algún bany de sol i una orxata o mig cafè.

No dubto amic llegidor malgratenc, que si és cert que aimes verdaderament el poble de tons amors, el que té ha vist nàixer i ha sigut bressol de la infantesa; si dins ton cor sens l'ansia d'embelliment i engrandiment que't desperta l'amor a deus de professar a ta estimada vila, i si enima sents el bateg d'un somni que el seu cor realitzat t'ompliria de satisfacció; ¿no et causa repugnància al ensems que trist espectre al present que els oficials fusters han de passar-se els més dels dies fent cunillers i coses per l'istil? ¿no molt lamentable que els pocs paletes que hi ha, hagin de passar-se fent ramienos de poca feina i escasa importància? ¿no és verdaderament ben deplorable que els manyans exceptuant la feina d'algunes fàbriques se passin els més dels dies fent *nyinyeries* d'escàs interès? i per fi després de moltes coses que podria citar ¿no és en extrem dolorós que un poble de la categoria de Malgrat no tingui un Ateneo o un Casino digne de poguer recrear-s'hi una estona amb plena comoditat i gaudir a qui li requereixi? Doncs ja veus ni això últim i per vergonya d'aquests usurers de *senyors Esteves* que ni són capaços units amb els demés de crear accions per a alçar un edifici que els honrés i els hi cobris la fama poc luxosa que s'han creat.

Un poble per anar vers el camí del ressorgiment del progrés i del embelliment, no necessita sols un digne Batlle i un bon Ajuntament no, sinó que també li és indispensable la col·laboració d'un grup de capitalistes dotats de voluntat, activitat i esplendides.

El modo d'ésser de la Humanitat exigeix uns homes més o menys del sistema de Pearson, aquell cèlebre yanki que amb les seves grans empreses ha transformat el món enter i que per desgràcia morí en el torpedeig del Lusitania. I per no parlar solament d'un extranger, a vosaltres populars a gran escala — els que per vostre cursileria us mereixeu el calificatiu de *senyors Esteves*, — cal remarcar-vos l'exemple (deixant apart les idees) d'aquest home exemplar, d'aquest espanyol eminent, d'aquest fill il·lustre de Catalunya En Francesc Cambó que amb sa inagtoable tasca i activitat feconda, trevallava incansablement en prò dels interessos de tot Espanya. ¿I per quin fi, per ell?

Per cab; no més perquè és un hom de els que és deu d'ésser, treballador i actiu, i perque sobretot estima a sa terra, i està joiós de tot lo que pugui ésser profitós i avenç per la seva aimada Pàtria.

Doncs si, preneu exemple; trevalleu i feu treballar i aixís us fareu més dignes i més nobles, i els diners que teniu concats en les cases de Banca també trevallaran i donaran profit, participant-ne la població, ja sigui aquest treball per el seu embelliment, ja sigui pel desenrotlló d'ella, del contrari, per ésser uns veraders *senyors Esteves*, malaïda gràcia éssers rics. El timo Ballesteros convindria en el Banc d'Espanya o altres establiments d'aquest indol, però que exclusivament en participessiu vosaltres, potser aixís acabarieu d'ésser tan xorcés i tindrieu un altre titol més honorable que el que teniu ara que no és més que el d'ésser RIC.

Si aquestes fuetades alguns de vosaltres *senyors Esteves* ha tingut la benevolença de llegir-les, amb aire sàrdonic amb el còs omplenat de ira i tal volta indignats, potser pensareu que jo tinc sentiments anarquistes o sindicalistes, o bé que em fa ambició la vostra fortuna. Doncs no; si aixís penseu esteu completament amb un error, perque ni grat, ni ganes d'una cosa ni de l'altre. Sols impulsat com a obrer i aimador del treball que soc, al ensems que de les coses grans i belles i essent un fervent constant genuí per tot lo que tendeixi a millorament de ma tan volguda vila de Malgrat, m'ha conduit a fer aqueixes manifestacions, considerant fins d'estorb en aqueix món, tots aqueixos estèrils sers que amb son capital podrien i sens danyar-se la fortuna, posar la ex-Vilanova de Palafolls a un nivell ciutadesc per molts conceptes.

SALVADOR BUNYOL REGÍ.

autoritats han obligat el *cerrozojo* per espectacles. Nosaltres ignorem si aquesta determinació pot influir a la impropagació de dita enfermetat, però si que trobariem molt plausible que se suprimsin totalment a tocar a mort i combregar mentres duri aquesta «passa» ja que això poguent donar temença en els atacats podria pitjorar el seu estat.

Aprofitant la oportunitat de la «passa» per els molts atacats que hi ha de ella, les gallinaires apreten de lo *lindo* fent-se pagar molt bé dit article.

Es convenient que hi hagi mira i consideració. ¡Al tanto, eh!

Mireu que no n'hi ha per més.

Amb la crisi que actualment passa la salut pública i després dels percanços ocorreguts, disabte avant passat el cor ens feu un salt quan tot seguit de haver tocat les onze feren els tocs com si talment es tractés de un combregar, però després ens donàrem compte que era la segona vegada que el campaner tocava mig dia a les onze.

Rès... ja ho deia una dona, per poc aquest toca-campanes me fa esguerrar el dinar.

Ha sigut desfavorablement comentada la nova de la nul·lació de la aduana de nostra vila a on tan necessària se fa principalment el temps de la exportació de patates.

¡Oh... el govern de altura!...

En la vetllada que ha de celebrar-se avui en el Cine Tivoli (si no han sospés els espectacles) ademés d'ésser teatral també hi haurà cant, doncs se ens ha dit que hi pendrà part En Joan Pau i Garriga i En Miquel Casajuana.

Làstima que el repertari de que disposen dits cantadors, probablement no serà acompanyat a piano, ja que es fa oposició per a que no hi vaig l'expert mestre En Joan Xiqués per reservar totes les notes de cant que disposa per a la propera vetllada-aconteixement que se celebrarà a la Barretina.

VARIAS

Víctima de la epidèmia reinant ha mort en la seva finca de la Seu d'Urgell, el il·lustre diputat per Vilafranca del Panadés D. Josep Zulueta. D. E. P.

Avui se restablirà per tot Espanya la hora normal.

Arenys de Mar

Segons carta que tenim a la vista, per el proper diumenge, 6 d'Octubre, està anunciada una reunió dels republicans del districte en el Centre Federal de nostra vila.

Els hi desitjem un gran èxit. — Nostre bon amic en Josep Bosch, president del Centre Federal, que tingué que guardar llit fa uns quinze dies, es troba ja bastant aliviat anant en camí de un prompte restabliment. De lo que ens alegrem en gran manera.

CORRESPONSAL

Llorens Castelló—Palamós

NOVES I COMENTARIS LOCALS

Malgrat està de dol...! Plora la pèrdua dels sens fills que han caigut víctimes de la maligna epidèmia que tan fortament se ha aferrat en nostre població...! Sofreix per els fills que té al llit entre la vida i la mort...! Se consterna enfront de tals desgràcies i esmaperdut, espantat, cau abatut en temença de noves desgràcies...!

Els que han caigut en aquesta lluita entre la vida i la mort, en pau descansin. Els que encara pateixen, ojalà se alivii.

Aquestes senzilles lletres que semblen despullades de tot sentiment i enropades de la indiferència, és tot quant podem dir i sabem dir per expressar nostre viu sentiment per el condol que sentim en front les pèrdues irreparables de que ens dolem, i es dol el poble de Malgrat en general i en particular les seves atribulades famílies a quines els hi enviem nostre més sentit pèsam; i els malalts no deixem de pensar-hi tot anhelant el seu millor restabliment.

Amb motiu del estat anormal de la salut pública han sigut clausurades les escoles de aquesta vila.

Degut a la passa de gripa i complicacions regnant, són moltes les ciutats i pobles que les seves

<p>Elixir : CALLOL EL : REMEI : DELS : DEBILS QUE DÓNA FORÇA, VIGOR I JOVENTUT Demaneu-lo : en : Farmàcies : i : Droguerías</p>	<p>BODEGAS XIFRÉ DESTILERIAS COMPANIA COMERCIAL ALCOHOLERA Pórticos Xifré, BARCELONA Alcoholes : Vinos generosos i licores de todas clases : Anís «Arlequin» : Indiam Ruhn : Cazalla del Cortijo : Ron Xifré de Santiago de Cuba : Coñac Gran Galeón : Asencia automòviles. Representante en Malgrat : Prat de la Riba, número 5</p>	<p>NARCÍS VILÁ GRAN SASTRERIA I SABATERIA Amb sabateria és la casa que té i ven més. En sastreria : Vestits de totes classes, exclusivament a mida i a preus sumament baratets Trajos des de 35 a 100 pessetes : Tall i Confecció esmeradíssims : Gran varietat en géneros de alta fantasia : Carrer de Jaume I, núms. 14 i 16. — BARCELONA</p>	<p>Gran Cafè i Xocolateria Ribalta ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE Se serveix a domicili amb esmero i promptitud Passaig de la Aduana, 4 (Al costat de l'Estació de França) TELEFON: 4561 : : BARCELONA</p>
<p>Pere Arboix Salami COMISIONISTA Repres. exclusiu de la Xocolata «L'Estany» Prat de la Riba, 166. : : CALELLA</p>	<p>CALEDITAS REVISTA IL·LUSTRADA se ven als principals puestos de periódics de toda Espanya. Consta amb escollida col·laboració literària i artística. Il·lustren les pàgines molts acreditats dibuxants i fotògrafs. Núm amb profusió de gravats Número solt 30 céntims. Subscripció anual, 7 pessetes</p>	<p>Sastreria de Eussebi Simeon Ve titts de totes classes; exclusivament a mida.—Tall i confecció esmeradíssims.—Varietat assortit en tota classe de géneros. Preus econòmics : : Via de Josep Canalejas</p>	<p>LLAUNERIA I LAMPISTERIA JOAN PRAT Màquines per a sulfatar.—Instal·lacions per aigua, gas i electricitat.—Bateria de cuina Vidres plans Confecció i esmero en totes classes de obres. VIA de J. CANALEJAS, 2, i CARME, 25</p>
<p>TENDA DE COMESTIBLES DE ANTONI GARRIGA (ANTIGUA CASA MAGI) Gran assortit de géneros de totes classes: sempre hi trobaran les pastes fresques i el café torrat del dia. Tots els articles solats. Gran assortit de vins i champans</p>	<p>Jaume Purró Viñas CONFITERIA I DROGUERIA Dolços, pastes, galletes elaboració propia, cafés torrats al dia, conserves de totes classes, Champans Vins i licors de totes les marques importants. Carrer de Sant Joan</p>	<p>FRANCISCO ARAGONES (a) SANET Despatx de bicicletes noves i velles. Reparacions, lloguers i venda de peces Carrer Major, Cafè «La Constancia» — PINEDA</p>	<p>PERRUQUERIA HIGIENICA I ESPERDENYERIA DE VICENS COLL 26, Via de Josep Canalejas 26, S'hi froven en venta les esperdenyes més ben construïdes i còmodes per tots usos. Gran i variat assortit en totes mides. - Preus baratíssims</p>